

Tussenevaluatie 2021 (1)

'PLAN VAN AANPAK ACTIES TER VERMINDERING VAN
AFKEUR PLASTIC, METALEN EN DRANKKARTONS IN
DINKELLAND EN TUBBERGEN'

Inhoud

Inleiding.....	3
Deel A: Voortgang per actielijn.....	4
Deel B: Gerealiseerde resultaten.....	9
Conclusie.....	11

Inleiding

De gemeenten Dinkelland en Tubbergen worden sinds 1 juli 2020 geconfronteerd met aanzienlijke afkeur van het ingezamelde pmd (plastic, metalen en drankverpakkingen), met aanzienlijke financiële gevolgen. Om die reden is in oktober 2020 door beide colleges – in samenwerking met ROVA – een plan van aanpak opgesteld om de hoeveelheid afkeur van het pmd te verminderen (zie Bijlage voor plan van aanpak). Deze eerste Tussenevaluatie monitort de voortgang van dit plan zoals uitgevoerd van november 2020 tot en met januari 2021¹.

Kern plan van aanpak

De doelstelling het plan van aanpak is tweeledig:

- 1) de kwaliteit van het ingezamelde PMD zodanig te verbeteren dat de vervuiling door stoffen binnen de maximale vervuilingsgraad van 15% komt zoals bedoeld in het Beoordelingsprotocol PMD opgesteld door de VNG, NVRD, Afvalfonds Verpakkingen en Nedvang.
- 2) het in overleg met de Nedvang BV (voorheen Nedvang en VPKT) afspraken maken over het op een juiste wijze uitvoeren van het Beoordelingsprotocol PMD.

Om deze doelen te realiseren zijn de volgende actielijnen in het plan van aanpak uitgezet, namelijk:

- Actielijn 1: vervolg aanpak #Terugwinnaars
- Actielijn 2: aanpassingen inzameling (ROVA/Renewi)
- Actielijn 3: onderzoeken mogelijkheden betere voorsortering en deelafkeur
- Actielijn 4: onderzoeken juridische mogelijkheden afdwingen uitvoering gehele beoordelingsprotocol door SUEZ

Opzet monitor

Deze Tussenevaluatie brengt in beeld wat de ondernomen stappen zijn per actielijn (deel A) en geeft een indicatie van de eerste resultaten en effecten, hoofdzakelijk op de afkeur, inclusief financiële consequenties (deel B).

---

¹ Afgesproken is om de uitvoering van het plan van aanpak ieder kwartaal te monitoren. In verband met de lopende afspraken tot 1 juli, zal de volgende tussenevaluatie na einde Q2 worden uitgevoerd.

Deel A: Voortgang per actielijn

Dit deel van de monitor schetst de voortgang per actielijn.

Actielijn 1: vervolg aanpak #Terugwinnaars

Aan deze actielijn is als volgt invulling gegeven in het plan van aanpak:

1. **Algemene communicatie:** gedurende vier periodes van acht weken wordt in 2021 intensief gecommuniceerd over vier grondstoffenstromen, te weten: pmd, gft, papier en karton en textiel. Hiervoor worden verschillende middelen ingezet: online en offline advertenties, publicaties, social media posts, abri's en flyers.
2. **Voorloopcontroles:** het aangeboden pmd van huishoudens wordt door een Voorloopteam van ROVA gecontroleerd op vervuiling/stoorstoffen. Deze controles starten in een viertal gebieden in november 2020. In 2021 worden huishoudens in zowel Tubbergen en Dinkelland twee keer per jaar gecontroleerd. Tijdens de eerste controleronde (februari-maart) wordt een inhaalronde aangeboden. Tijdens de tweede controleronde (september-oktober) moet de inwoner zich zelf ontdoen van het vervuilde pmd, door het als restafval weg te brengen/aan te bieden.
3. **Maatwerkacties en participatie:** op basis van data van de voorloopcontroles en afkeurgegevens per geografisch gebied wordt gekeken welke gebieden het goed doen en in welke gebieden het nog beter kan. Op basis van deze analyse wordt (doelgroep-)gericht gecommuniceerd en maatwerkacties uitgevoerd. Het betreft onder meer de inzet van een afvalcoach. Onderdeel van deze maatwerkacties zijn ook meer educatieve en ludieke activiteiten.

Stand van zaken uitvoering november 2020 – januari 2021

In deze periode is het volgende uitgevoerd:

- Er zijn voorbereidingen getroffen voor het vervolg van de communicatie-campagne voor 2021 (content-ontwikkeling en maatwerkacties). Onder meer zijn inwoners van de gemeente ingezet voor de fotografie van de campagne. De start van de campagne is begin februari 2021.
- In november en december zijn de Voorloopcontroles hervat² in vier controlegebieden (Mariaparochie/Harbrinkhoek, en delen van Albergen, Denekamp, Ootmarsum). Hieronder worden de resultaten gedeeld. Daarnaast

---

² Het betreffen vier gebieden waar i.h.k.v. #Terugwinnaars in Q2 2020 ook controles zijn uitgevoerd.

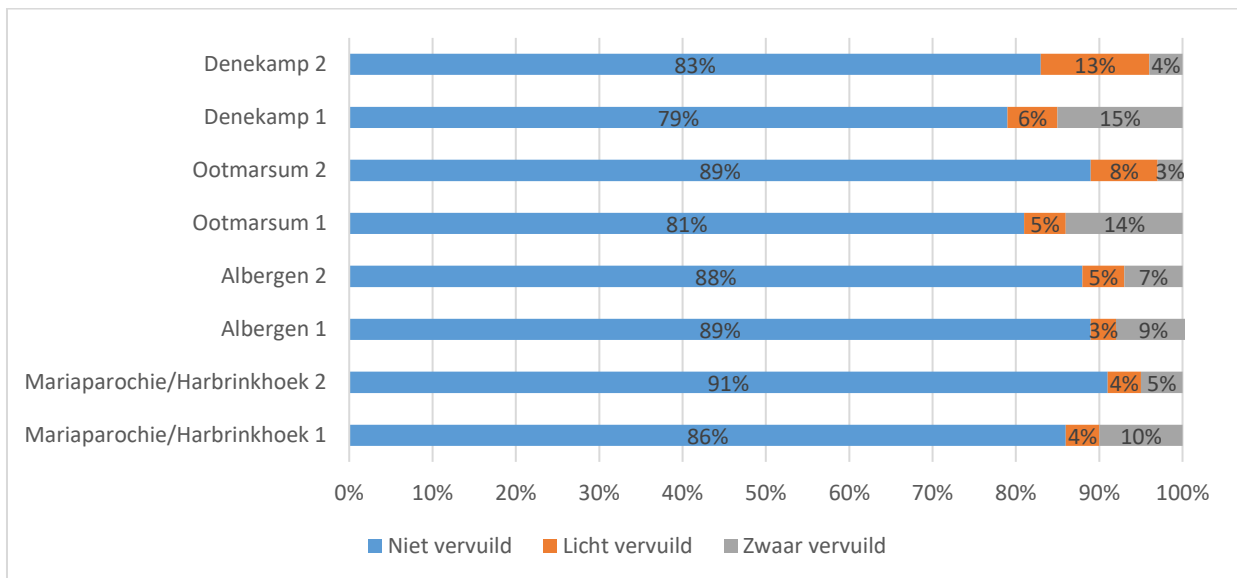
is voor heel 2021 een planning gemaakt voor het twee keer controleren van huishoudens (in kernen en delen van het buitengebied) op het aangeboden pmd. Deze controles zijn in februari 2021 gestart.

- Er is een strategie ontwikkeld voor het gericht inzetten van sorteeranalyses pmd voor het vergroten van kennis en inzicht in de kwaliteit van het aangeboden pmd. Deze analyses worden vanaf april 2021 uitgevoerd.

Resultaten kwaliteitscontroles

In beide gemeenten zijn gedurende twee inzamelrondes in november en december bijna 4000 pmd containers gecontroleerd op aanwezigte vervuiling met stoffen.

Figuur 1: Resultaten Voorloopcontroles

In de controlegebieden werd in november en december gemiddeld 86% van de pmd-containers goed door inwoners aangeboden. Het is goed om hierbij te benadrukken dat de controles een visuele inspectie omvatten en de controleurs (Voorlopers) niet het aangeboden pmd onderin containers kunnen controleren³. Een (zichtbaar) vervuilde container laat de voorloper staan. De inwoner kan de container – na het verwijderen van de vervuiling, aangegeven op een hangkaart – tijdens een inhaalronde een paar dagen laten opnieuw aanbieden.

³ Er vindt wel een controle plaats op gewicht waarbij te zwaar geachte containers als 'vervuild' worden aangemerkt ongeacht zichtbare vervuiling.

Uit de controles blijkt dat het merendeel van de inwoners uit Tubbergen en Dinkelland hun pmd goed aanbieden. Vooralsnog zien we een beperkt effect hiervan op de afkeur op de op- en overslag. De in het Plan van aanpak aangegeven controles en communicatie uitingen worden gecontinueerd. De effecten daarvan zullen worden meegenomen in de volgende tussenevaluatie over de periode januari tot en met juni 2021.

Actielijn 2: aanpassingen inzameling (Renewi)

Het doel van deze actielijn is om de kans op afkeur te verminderen door minder mini-containers pmd per vracht in te zamelen. De verwachting is dat met minder mini-containers per vracht er sprake is van minder afkeur door versmering – vervuild pmd dat in een vol inzamelvoertuig wordt 'doorgedraaid'. Er wordt toegewerkt naar maximaal 500 containers per vracht.

Aantal containers per vracht

In november is met inzamelaar Renewi (via ROVA) afgesproken per direct met minder containers per vracht te rijden. Dit zijn tijdelijke afspraken, die nog moeten worden geformaliseerd. Gedurende november 2020 tot januari 2021 omvatten vrachten van Renewi gemiddeld minder dan 500 containers (zie tabel 1). Het streven hierbij is om uiteindelijk uit te komen op 400 containers per vracht.

Tabel 1: Gemiddeld aantal geledigde pmd-containers per vracht per maand

	nov-20	dec-20	jan-21
Beide gemeenten	474	469	465

Acceptatiebeleid

Naast een vermindering van het aantal ingezamelde mini-containers per vracht, is ook het acceptatiebeleid aangescherpt, waarbij Renewi zichtbaar vervuilde mini-containers tijdens de reguliere inzameling niet meer ledigt. Er wordt een hangkaart aan de container gehangen om inwoners hierover te informeren. Er wordt bij een melding niet meer teruggereken.

Actielijn 3: onderzoeken mogelijkheden betere voorsortering en deelafkeur

In de ogen van de gemeenten wordt het protocol voor sortering en afkeur niet goed toegepast. Dit leidt tot hoger dan noodzakelijke afkeur. Wat wij willen bereiken is een goede toepassing van het protocol voor sortering en deelafkeur. Waarbij het doel moet zijn zoveel mogelijk pmd te hergebruiken. Dit doel wilden we bereiken door

zowel ambtelijk als bestuurlijk overleg te voeren met Nedvang BV en SUEZ om te komen tot volledige en correcte uitvoering van het beoordelingsprotocol PMD, dat zou moeten leiden tot minder afkeur.

Stand van zaken

Op 30 oktober 2020 is bestuurlijk het volgende afgesproken:

- Vrachten tot 15% stoorstoffen worden goedgekeurd, waarvoor in 2021 een vergoeding wordt ontvangen van € 245 per ton;
- Vrachten met stoorstoffen tussen de 15% en 35% worden ter sortering geaccepteerd ter verwerking afgevoerd naar Attero in Wijster. De gemeenten ontvangen daarvoor een vergoeding van € 130 per ton;
- Vrachten met meer dan 35% stoorstoffen worden afgekeurd en afgevoerd naar Twence, waarbij de gemeenten € 200 per ton betalen voor de verbranding;
- De gemeente leveren een verbeterplan aan die moeten bijdragen aan een beter kwaliteit van het PMD.

Dit zijn tijdelijke afspraken die gelden tot 1 juli 2021 en nog moeten worden geformaliseerd.

Actielijn 4: Onderzoeken juridische mogelijkheden afdwingen uitvoering gehele uitvoeringsprotocol door SUEZ

Op 4 februari heeft Nedvang in een bestuurlijk gesprek haar complimenten gedeeld voor de voortvarendheid waarbij de gemeenten inzetten op het verbeteren van de kwaliteit van het ingezamelde pmd. Bestuurlijk hebben de gemeenten aangegeven dat zij niet willen opdraaien voor de hoge kosten voor het verbranden van het afgekeurde PMD door Twence. Reden daarvoor is dat Nedvang BV/Suez het beoordelingsprotocol niet naar behoren hebben uitgevoerd. De discussie over deze claim ligt er nog steeds hetgeen voor de Twentse gemeenten een heikel punt is.

Beide partijen willen graag vooruit kijken om naar toekomst toe een goede samenwerking te houden. Evt. claim zal wellicht in afgezwakte vorm worden opgenomen in het contract met Nedvang. Gezien de gesprekken die nu lopen willen we de voortgang afwachten. Om die reden volgen er vooralsnog geen juridische stappen. De rechten daarvoor willen we nog wel voorbehouden.

Deel B: Gerealiseerde resultaten

Dit deel geeft weer welke resultaten tussen november 2020 en januari 2021 zijn gerealiseerd.

Afkeur

Tabel 2 en 3 laat zien dat de hoeveelheid afkeur sinds november 2020 is afgenomen. Waar voor november gemiddeld voor beide gemeenten 94,7% van het pmd werd afgekeurd (juli tot en met oktober) is dat van november tot januari gemiddeld 33,8% (zie tabel 3). Wel maakt deze tabel duidelijk dat de 'goedkeur' bijna volledig voor rekening komt voor de gecreëerde tussencategorie van 15-35% 'deelafkeur' (zie de gemaakte afspraken onder actielijn 3).

Tabel 2: Overzicht van goedkeur en afkeur per maand (juli tot januari 2021)(cijfers NEDVANG)

LEVERINGEN IN GEWICHT X1.000KG	JULI			AUGUSTUS			SEPTEMBER			OKTOBER		
	Goedkeur	Afkeur	Totaal	Goedkeur	Afkeur	Totaal	Goedkeur	Afkeur	Totaal	Goedkeur	Afkeur	Totaal
Gemeente												
Dinkelland	0,0	162,5	162,5	18,5	105,5	124,0	2,1	96,0	98,1	0,0	94,7	94,7
Tubbergen	20,6	68,3	88,9	0,0	47,6	47,6	0,0	52,1	52,1	0,0	58,6	58,6
totaal	20,6	230,7	251,4	18,5	153,2	171,7	2,1	148,0	150,2	0,0	153,3	153,3

LEVERINGEN IN GEWICHT X1.000KG	NOVEMBER				DECEMBER				JANUARI			
	Goedkeur	15-35	Afkeur	Totaal	Goedkeur	15-35	Afkeur	Totaal	Goedkeur	15-35	Afkeur	Totaal
Gemeente												
Dinkelland	0,0	55,6	31,1	86,7	4,2	62,2	24,5	91,0	-	67,1	4,5	71,5
Tubbergen	3,0	3,8	53,2	60,0	-	37,2	18,1	55,2	-	49,2	12,6	61,8
totaal	3,0	59,4	84,3	146,7	4,2	99,4	42,6	146,2	-	116,3	17,1	133,3

Tabel 3: Overzicht goedkeur en afkeur (in %) per periode (berekening op basis van cijfers NEDVANG)

	Juli-oktober		November-januari		
	Goedkeur	Afkeur	Goedkeur	15-35	Afkeur
Dinkelland	4,3%	95,7%	1,7%	74,2%	24,1%
Tubbergen	8,3%	91,7%	1,7%	50,9%	47,4%
Totaal	5,7%	94,3%	1,7%	64,5%	33,8%

Verklaring minder afkeur

Vanaf november is een aantal acties ondernomen: er zijn tijdelijke afspraken gemaakt over afkeur (actielijn 3), er is door Renewi met minder containers per vracht gereden (actielijn 2) en de voorloopcontroles zijn uitgevoerd (actielijn 1). Het is (nog) niet mogelijk te achterhalen wat de effecten zijn van de individuele maatregelen.

Financiële consequenties

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de kosten en opbrengsten van pmd voor beide gemeenten over het jaar 2020.

Kosten verwerking PMD Dinkelland 2020	Opbrengsten PMD Dinkelland 2020	Verschil
€ 362.950,76	€ 253.160,86	- € 109.789,90

Kosten verwerking PMD Tubbergen 2020	Opbrengsten PMD Tubbergen 2020	Verschil
€ 229.656,30	€ 168.594,23	- € 61.062,07

Nieuwe afspraken verbranden afgekeurd PMD bij Twence

Zoals onder actielijn 3 is aangegeven werden vrachten met meer dan 35% stoorstoffen afgekeurd en afgevoerd naar Twence, waarbij de gemeenten € 200 per ton moest betalen voor de verbranding. Dit tarief bestond uit transportkosten, de verbrandingsbelasting en het tarief van € 130 van Twence voor de verbranding. Tegen het tarief van Twence is vanuit de Twentse gemeenten verzet aangetekend. De Twentse gemeenten streefden naar een kostendekkend tarief. In de Algemene vergadering van Aandeelhouders van Twence van 22 april 2021 is dat tarief met

terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2020 verlaagd naar € 95 per ton. Dat betekent dat wij voor elke ton die we vanaf 1 juli 2020 tot nu hebben moeten laten verbranden 35 euro per ton gecrediteerd krijgen. Deze ontwikkeling moet in de verwerkingskosten nog worden verwerkt.

Conclusie

Na het akkoord op het plan van aanpak (november 2020) is al een flink aantal acties uitgevoerd: zo zijn er tijdelijke afspraken gemaakt met NEDVANG over een tussencategorie goedkeur (15-35%) op de op- en overslag, is inzamelaar Renewi met minder containers per vracht gaan rijden en heeft ROVA de voorlooptacties (kwaliteitscontroles mini-container) opnieuw opgestart. Ook zijn de voorbereidingen getroffen voor een uitgebreide communicatiecampagne die in februari 2021 is gestart.

Er is sindsdien sprake van een afname van de hoeveelheid afkeur. Deze afname van de hoeveelheid afkeur lijkt vooral te maken te hebben met de nieuwe afspraken die met NEDVANG zijn gemaakt over de tussencategorie goedkeur (15%-35% stoorstoffen). Het is (nog) niet duidelijk wat de individuele effecten zijn van de overige acties.

De huidige afspraken met NEDVANG lopen tot juli 2021. Zelfs met continuering van de huidige afspraken moet rekening gehouden worden met blijvend hoge kosten door afkeur. Verhoging van de tarieven kan hierbij worden overwogen.